

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
P.O. BOX 5108, Jeddah 21 422
Tel: 00966 2 66 90 824
E-Mail: ecocom-jeddah@mfa.gr**

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ – ΚΑΝΟΝΙΚΟ

**Τζέντα, 13 Νοεμβρίου 2013
Α.Π.Φ. ISO/ΑΣ 368**

ΠΡΟΣ : Ως πίνακας αποδεκτών (μέσω ημών)

ΚΟΙΝ : Υπουργείο Εξωτερικών

-Γραφείο κ. Β Τεν. Δ/ντού
(μέσω ΥΠΕΞ) (χ.συν.)

-B1, B3 & B8 Διευθύνσεις
(μέσω ΥΠΕΞ) (χ.συν.)

Ε.Δ. : -Πρεσβεία Ριάντ (μέσω ημών)

-Γενικό Προξενείο Τζέντας
(μέσω ημών)

**ΘΕΜΑ : «Επιχειρηματικός Οδηγός για την αγορά της Σαουδικής Αραβίας -
Doing Business in the Saudi Arabian Market».**

Λόγω του συνεχούς και αυξανόμενου επιχειρηματικού ενδιαφέροντος για την αγορά και οικονομία της Σαουδικής Αραβίας από ελληνικές επιχειρήσεις που απευθύνονται στο Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντας, ο αριθμός των αιτημάτων των οποίων για εμπορική και επιχειρηματική συνεργασία πολλαπλασιάζεται συνεχώς, το Γραφείο Ο.Ε.Υ. προχώρησε στην εκπόνηση επικαιροποιημένου αναλυτικού Επιχειρηματικού Οδηγού για την αγορά της Σαουδικής Αραβίας (**Doing Business in the Saudi Arabian Market**).

Η έντονη δυναμική και αναπτυξιακή πορεία που παρουσιάζει η Σαουδαραβική Οικονομία συνηγορεί υπέρ της χρησιμότητας του εν λόγω Επιχειρηματικού Οδηγού για

**Τηλ.: 009662 6674064 / 74088 _ Fax: 009662 6656228
e-mail: grgencon.jed@mfa.gr**

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

όσους μεμονωμένους Έλληνες επιχειρηματίες ή Ελληνικές επιχειρήσεις ενδιαφέρονται για την Σαουδαραβική αγορά. Ο συνημμένος Επιχειρηματικός Οδηγός είναι ο πλέον επικαιροποιημένος και έχει καταβληθεί προσπάθεια να είναι, όσο γίνεται, περισσότερο πρακτικός, χρηστικός και κατανοητός στους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες, αναφορικά με την άσκηση επιχειρηματικότητας στην Σαουδική Αραβία. Επιπρόσθετα καλύπτει την πλειονότητα των θεμάτων που συνδέονται με το «επιχειρείν» στη συγκεκριμένη αγορά.

Τέλος σας γνωρίζω ότι έχει ήδη αναρτηθεί στην διαδικτυακή πύλη www.agora.mfa.gr

Ο Προϊστάμενος

Θεόδωρος Ευπολιάς

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
P.O. BOX 5108, Jeddah 21 422
Tel: 00966 12 66 90 824
E-Mail: ecocom-jeddah@mfa.gr**

Νοέμβριος 2013

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ (Doing Business in the Saudi Arabian Market)

Η Σαουδική Αραβία συγκαταλέγεται στις χώρες με τις περισσότερες ευκαιρίες και δυνατότητες για επιχειρηματικές και επενδυτικές πρωτοβουλίες και δράσεις. Παρόλα αυτά θα πρέπει να επισημανθεί ότι αποτελεί μία λίαν ανταγωνιστική αγορά ενώ οι επιχειρηματικές και εμπορικές συναλλαγές θα πρέπει να γίνονται στη βάση της ποιότητας και του κόστους.

Η συμμετοχή επιχειρήσεων είτε σε διεθνείς κλαδικές εκθέσεις είτε σε επιχειρηματικές αποστολές αποτελούν τις καταλληλότερες ευκαιρίες για να γνωρίσει ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας ή επιχείρηση την Σαουδαραβική αγορά. Η επιλογή ενός σημαντικού επιχειρηματικού γεγονότος είναι ζήτημα καίριας σημασίας καθώς επίσης και η παροχή επαγγελματικής στήριξης από τους διοργανωτές. Η μεμονωμένη συμμετοχή δεν προκρίνεται ως η καταλληλότερη μέθοδος προσέγγισης της τοπικής αγοράς. Υπάρχουν αρκετοί και σοβαροί περιορισμοί στις εισαγωγές προϊόντων και αγαθών στη χώρα καθώς και διάφορες νομικές και άλλες γραφειοκρατικές διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθηθούν πιστά προκειμένου πραγματοποιηθεί μία επιχειρηματική συναλλαγή.

Γιατί το «επιχειρείν» στην Σαουδική Αραβία

Η Σαουδική Αραβία είναι από τις ελάχιστες χώρες που δεν επλήγησαν από τη πρόσφατη δημοσιονομική και οικονομική κρίση. Αντίθετα η οικονομία της διακρίνεται από σημαντική σταθερότητα ενώ συγχρόνως καταβάλλονται εργώδεις προσπάθειες για περαιτέρω αναπτυξιακή πορεία της χώρας και σταδιακή απεξάρτηση από τις εξαγωγές

**Τηλ.: 009662 6674064 / 74088 _ Fax: 009662 6656228
e-mail: grgencon.jed@mfa.gr**

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

πετρελαίου, φυσικού αερίου και πετροχημικών. Μεγάλο μέρος επιχειρηματιών και αλλοδαπών επενδυτών θεωρούν ότι η Σαουδαραβική οικονομία είναι αρκετά ελκυστική για νέες επιχειρηματικές δράσεις, πρωτοβουλίες και νέες επενδυτικές δραστηριότητες. Το Σαουδαραβικό Ριάλι είναι ένα από τα πλέον σταθερά νομίσματα, συνδεδεμένο με το Αμερικανικό Δολάριο (1\$=3,75 SAR) και στις τελευταίες δεκαετίες δεν έχουν υπάρξει αξιολογες μεταβολές ή νομισματικές διακυμάνσεις.

Άλλοι λόγοι που απαντούν στο αρχικό ερώτημα, γιατί να επιχειρήσει κάποιος στην Σαουδική Αραβία, είναι:

- Η Σαουδική Αραβία, σύμφωνα με τη κατάταξη των χωρών από το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, βρίσκεται στη 4^η θέση σε θέματα «φορολογικής ελευθερίας» και στην 7^η θέση, όσον αφορά τα κίνητρα που παρέχει το ισχύον φορολογικό σύστημα για αλλοδαπούς επενδυτές.
- Η Σαουδική Αραβία κατατάσσεται στην 7^η θέση της παγκόσμιας κλίμακας, όσον αφορά τις ελευθερίες της τοπικής αγοράς εργασίας.
- Η Σαουδική Αραβία βρίσκεται ανάμεσα στις 25 μεγαλύτερες οικονομίες παγκοσμίως ενώ είναι η μεγαλύτερη οικονομία στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής (MENA Region).
- Η Σαουδική Αραβία είναι μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες, αναφορικά με το κατά κεφαλήν ετήσιο εισόδημα – αναμένεται ότι έως το 2020 θα έχει φθάσει στα 33.500 \$.
- Η Σαουδαραβική αγορά είναι η μεγαλύτερη ελεύθερη αγορά στη Μέση Ανατολή και Βόρειο Αφρική.
- Η Σαουδική Αραβία κατέχει το 25% του συνολικού Α.Ε.Π. όλων των Αραβικών χωρών.
- Η Σαουδική Αραβία κατέχει το 25% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε πετρέλαιο.
- Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας επί συνόλου 181 χωρών, σύμφωνα με τον Οδηγό Επιχειρηματικότητας της Παγκόσμιας Τράπεζας του 2011, βρίσκεται στην 11^η θέση για τη παροχή διευκολύνσεων σχετικά με το «επιχειρείν».

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

- Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας αποτελεί το σημαντικότερο αποδέκτη αλλοδαπών επενδύσεων στον Αραβικό κόσμο.
- Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας κατατάσσεται στην 6^η θέση, όσον αφορά την μακροοικονομική σταθερότητα. Παράγοντες όπως το υγιές φορολογικό περιβάλλον, τα σχετικά χαμηλά τραπεζικά επιτόκια και ο ελεγχόμενος πληθωρισμός συμβάλλουν αποφασιστικά στην διατήρηση της Σαουδαραβικής οικονομίας σε αυτή την υψηλή θέση.
- Παράγοντες επίσης που επηρεάζουν σωρευτικά τις αποφάσεις αλλοδαπών επενδυτών ώστε να εγκατασταθούν στην Σαουδική Αραβία και να προχωρήσουν στην πραγματοποίηση κερδοφόρων επενδυτικών σχεδίων είναι:
- η συνεχής βελτίωση των υποδομών και των παρεχομένων προς τους αλλοδαπούς επενδυτές και επιχειρηματίες υπηρεσιών
- ελεύθερο επιχειρηματικό πνεύμα, σεβασμός στην ιδιωτική ιδιοκτησία και δυναμικός ιδιωτικός τομέας
- διάθεση κεφαλαίων, μετατρεψιμότητα του Σαουδαραβικού Ριαλιού προς τα σκληρά ξένα νομίσματα και διατήρηση σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών
- προστασία των εμπορικών σημάτων, των ευρεσιτεχνιών και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
- απουσία ελέγχων στη κίνηση κεφαλαίων και στον επαναπατρισμό των κερδών
- λειτουργία σύγχρονου τραπεζικού συστήματος
- σχετικά φιλελεύθερο φορολογικό σύστημα

Βασικές Συμβουλές για άσκηση επιτυχούς επιχειρηματικότητας στην Σαουδική Αραβία:

1. Όλες οι πτυχές της καθημερινότητας στην Σαουδική Αραβία κυριαρχούνται από την ακλόνητη και διαρκή πίστη στις αρχές και ηθικές αξίες του Ισλάμ και του Ιερού Κορανίου. Καμμία επιχειρηματική πρωτοβουλία ή άλλη δραστηριότητα μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς αναφορά στην Αγιότητα και Ιερότητα του Προφήτη Μωάμεθ.

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

2. Ο μεγαλύτερος σεβασμός πρέπει να αποδίδεται στις θρησκευτικές αξίες και στις ευκολίες και ανέσεις που επιτρέπουν στους ανθρώπους να εκτελούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα, όπως την προσευχή και την νηστεία. Η οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα θα πρέπει να συμβαδίζει και να αποδέχεται τις ανωτέρω θρησκευτικές αξίες που διατρέχουν τη ζωή και την προσωπικότητα του κάθε θρησκευόμενου.

3. Βασικά στοιχεία του χαρακτήρα και της προσωπικότητας του Σαουδάραβα είναι η μοίρα, το πεπρωμένο και η αποδοχή, εφόσον τα πάντα εξαρτώνται και είναι συνυφασμένα με τη θέληση του Θεού. Διάφορα πράγματα μπορεί να γίνουν ή να μην γίνουν γιατί αυτό εξαρτάται από τη βούληση του Θεού και όχι από τις πράξεις των ανθρώπων. Μία επιχειρηματική συνάντηση θα γίνει με τη βοήθεια και βούληση του Θεού.

4. Το «επιχειρείν» στην Σαουδική Αραβία στηρίζεται στις θεμελιώδεις αρχές της οικογένειας και όλες οι ανώτερες και διευθυντικές θέσεις σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κατέχονται από μέλη της οικογένειας. Η οικογένεια αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της επιχειρηματικότητας, η οικογενειοκρατία είναι η φυσική εξέλιξη των πραγμάτων χωρίς να είναι απαραίτητο να γίνει κατανοητό από τους επισκέπτες και τους τρίτους.

5. Η οικογενειοκρατία και η αποθέωση της οικογένειας και των στενών συγγενικών δεσμών οδηγούν στην δημιουργία συστήματος ισχυρής ιεραρχίας, με τους μεγαλύτερους ηλικιακά συγγενείς να κατέχουν υψηλές θέσεις σε μία επιχείρηση ή σε έναν όμιλο επιχειρήσεων.

6. Η ηλικία αποτελεί ζήτημα σεβασμού και οι ξένοι επισκέπτες θα πρέπει να σέβονται τους μεγαλύτερους συνομιλητές τους. Για αυτό το λόγο συνιστάται σε οποιαδήποτε επιχειρηματική αποστολή ή επίσκεψη να υπάρχει και κάποιος μεγαλύτερος σε ηλικία καθώς και από τα υψηλότερα κλιμάκια της ιεραρχίας ενός επιχειρηματικού φορέα ή μιάς μεμονωμένης επιχείρησης.

7. Σημαντικό επίσης είναι να γνωρίζει ο αλλοδαπός επιχειρηματίας την γενεαλογική εξέλιξη της συγκεκριμένης Σαουδαραβικής επιχείρησης με την οποία θέλει να ξεκινήσει συνεργασία. Ακρως σημαντικό είναι οι επαφές, συζητήσεις και διαπραγματεύσεις να γίνονται με στέλεχος της επιχείρησης που έχει την δυνατότητα να παίρνει και να εκτελεί αποφάσεις (decision maker) καθώς να έχει ισχυρούς δεσμούς και στενές σχέσεις με την οικογένεια που διοικεί την επιχείρηση.

8. Τα ανώτερα και ανώτατα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων λειτουργούν κατόπιν εντολών που τους διαβιβάζονται από τους επικεφαλής ή τους ιδιοκτήτες της

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

επιχείρησης ενώ το κατώτερο προσωπικό συνήθως δεν αναλαμβάνει καμμία σχετική πρωτοβουλία.

9. Οι επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις μπορούν να γίνονται και με στελέχη ή υπαλλήλους οι οποίοι είναι άγνωστοι στον αλλοδαπό επιχειρηματία αλλά είναι σχετικοί με το συγκεκριμένο θέμα.

10. Οι αρχικές επαφές μπορεί να διαρκούν πολύ λίγο και να έχουν πενιχρά αποτελέσματα, αλλά με την ανάλογη υπομονή και επιμονή τα αποτελέσματα μπορεί να είναι αρκετά θετικά.

11. Η κατανομή του χρόνου είναι πολύ σημαντική και οι συναντήσεις μπορεί να ξεκινούν αργά και να διαρκούν αρκετές ώρες. Καλό θα είναι να μην προγραμματίζονται συναντήσεις περισσότερες της μιάς μέσα στην ίδια μέρα.

12. Η ομαδική εργασία αποδίδει όταν τα μέλη μιάς ομάδας γνωρίζονται μεταξύ τους. Σε αντίθετες περιπτώσεις τα αποτελέσματα δεν είναι τα αναμενόμενα κυρίως όταν τα μέλη της ομάδος είναι άγνωστα.

13. Σημαντική είναι η ανταλλαγή φιλοφρονήσεων και ευγενικών φράσεων μεταξύ των δύο πλευρών που φέρνουν τα δύο μέρη πιό κοντά.

14. Στους Σαουδάραβες δεν αρέσει να αρνούνται κάτι ή να μεταφέρουν αρνητικές ειδήσεις. Οι διαπραγματεύσεις καταλήγουν σε θετικά αποτελέσματα και γίνονται αποδεκτές οι προτάσεις της μιάς πλευράς από την άλλη με υπομονή και επιμονή.

15. Οι έντονες και επιθετικές συζητήσεις σε πολύ υψηλούς τόνους της φωνής μαρτυρούν το ενδιαφέρον και τη δέσμευση και όχι θυμό ή εχθρότητα. Δεν θα πρέπει να φοβάσθε ή να ανησυχείτε όταν τα επίπεδα θορύβου ανεβαίνουν και οι συζητήσεις γίνονται περισσότερο έντονες.

16. Οι επαφές και συνεννοήσεις με τα μάτια είναι πολύ σημαντικές και αποδεικνύουν ειλικρίνεια και εμπιστοσύνη.

17. Να αποφεύγετε να αγγίζετε ή να χαιρετάτε τους συνομιλητές σας με το αριστερό χέρι ή να κυττάτε τα πόδια σας καθώς και οι δύο αυτές κινήσεις αποτελούν στοιχεία κακής συμπεριφοράς.

18. Μην αναλώνεσθε σε πολιτικές ή άλλες συζητήσεις για την κατάσταση στη περιοχή της Μέσης Ανατολής ή σε διάφορα σχόλια και παρατηρήσεις για την επιρροή του Ισλάμ.

19. Οι γυναίκες δεν συμμετέχουν καθόλου ή έχουν εντελώς δευτερεύοντα ρόλο στην άσκηση επιχειρηματικότητας ή στην έναρξη επιχειρηματικής συνεργασίας ενώ είναι αρκετά δύσκολη η χορήγηση βίζας. Παρόλα αυτά και εφόσον υπάρχει καλή και

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

σταθερή συνεργασία με συγκεκριμένη Σαουδαραβική επιχείρηση, αυτή μπορεί να επηρεάσει θετικά στη χορήγηση βίζας σε γυναίκα.

20. Απαιτείται συντηρητικό αλλά έξυπνο ντύσιμο. Σε ένα μεγάλο βαθμό κρίνεσθε και για την εξωτερική σας εμφάνιση.

Είσοδος στην Σαουδική Αραβία

Για όλους τους αλλοδαπούς που επιθυμούν να ταξιδέψουν στην Σαουδική Αραβία είναι απαραίτητη η προηγούμενη χορήγηση βίζας. Εξαιρέση αποτελούν μόνο οι υπήκοοι των Χωρών-Μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (GCC Countries). Συνήθως δεν χορηγείται βίζα σε γυναίκες που δεν συνοδεύονται από συγγενή τους πρώτου βαθμού (πατέρα, αδελφό ή σύζυγο) εκτός από άδεια εργασίας για συγκεκριμένα επαγγέλματα – νοσοκόμες, εκπαιδευτικούς ή οικιακές βοηθούς – και πιθανόν σε όσους έχουν αρκετές διασυνδέσεις και κατάλληλες γνωριμίες. Ειδικότερα για τις γυναίκες, εφόσον είναι μεγαλύτερες των 40 ετών και είναι παντρεμένες, η βίζα χορηγείται σχετικά πύ άνετα.

Επιχειρηματική βίζα χορηγείται σχετικά πύ άνετα σε όσους έχουν αποδεδειγμένα επιχειρηματική δραστηριότητα, επενδυτές, αντιπροσώπους και στελέχη επιχειρήσεων, διευθυντές, προϊσταμένους πωλήσεων, λογιστές, διευθυντές παραγωγής, συμβούλους επιχειρήσεων και άλλους.

Εισαγωγές προϊόντων και εμπορευμάτων στην Σαουδική Αραβία

Παραθέτουμε κατωτέρω ενδεικτικό κατάλογο εγγράφων και δικαιολογητικών τα οποία είναι απαραίτητα για την εισαγωγή προϊόντων και εμπορευμάτων στην Σαουδική Αραβία. Ο κατάλογος αυτός πολλές φορές αλλάζει και σκόπιμο είναι οι ενδιαφερόμενοι να συμβουλευόνται την επίσημη ιστοσελίδα του Σαουδαραβικού Υπουργείου Εμπορίου για περισσότερες λεπτομέρειες ή πληροφορίες (www.mci.gov.sa).

Τα δικαιολογητικά αυτά είναι:

- πιστοποιητικό προέλευσης επικυρωμένο από τοπικό Εμπορικό Επιμελητήριο και μεταφρασμένο στην αραβική γλώσσα

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ

- τιμολόγιο από τα Σαουδαραβικά Τελωνεία (σε τρία αντίγραφα). Το έγγραφο αυτό ζητείται στην συντριπτική πλειοψηφία εισαγόμενων προϊόντων στην Σαουδική Αραβία (εκτός εκείνων που έχουν χαμηλή χρηματική αξία)
- επικυρωμένο τιμολόγιο (σε τρία αντίγραφα) όπου θα αναφέρονται ρητά ο τόπος και η χώρα προέλευσης, τα πλήρη στοιχεία του μεταφορέα, η εμπορική επωνυμία και η ποσότητα των προϊόντων, η πλήρης περιγραφή των προϊόντων μαζί με την αξία και το βάρος τους
- φορτωτικά έγγραφα
- έγγραφα ασφάλειας των προϊόντων με επίσημη μετάφραση στην αραβική γλώσσα
- πιστοποιητικό συμμόρφωσης του Σαουδαραβικού Οργανισμού Πιστοποίησης (SASO) το οποίο εκδίδεται από εξουσιοδοτημένο φορέα. Συνήθως οι εταιρείες που αναλαμβάνουν τη μεταφορά των εμπορευμάτων είναι εκείνες που ασχολούνται με την έκδοση των συγκεκριμένων δικαιολογητικών.

Ελεγχoi Εισαγωγών

Σε αρκετά προϊόντα δεν επιτρέπεται η εισαγωγή τους στην Σαουδική Αραβία. Μεταξύ αυτών είναι τα όπλα, αλκοόλ και οινοπνευματώδη ποτά και κρασιά, χοιρινό κρέας, πορνογραφικό υλικό και άλλα. Υπάρχουν άλλες κατηγορίες προϊόντων η εισαγωγή των οποίων απαιτεί προηγούμενη έγκριση ή εγγραφή, όπως για παράδειγμα, φάρμακα και φαρμακευτικό υλικό, ασύρματος εξοπλισμός, κτηνιατρικά φάρμακα, εντομοκτόνα, στρατιωτικός εξοπλισμός. Προς αποφυγή διαφόρων προβλημάτων καλό θα είναι οι ενδιαφερόμενοι Έλληνες επιχειρηματίες και μάλιστα οι εξαγωγείς να απευθύνονται στο Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντας για περισσότερες πληροφορίες, αναφορικά με τις εισαγωγές προϊόντων στη χώρα που επιτρέπονται ή απαγορεύονται.

Δασμοί και Κανονισμοί

Οι δασμοί που επιβάλλονται στα περισσότερα εισαγόμενα προϊόντα είναι 5%. Υπάρχουν επίσης προστατευτικοί δασμοί, 12% έως 20%, για εισαγωγές συγκεκριμένων προϊόντων προκειμένου προστατευθούν ορισμένες εθνικές βιομηχανίες της χώρας. Η Σαουδική Αραβία εφαρμόζει από το 1991 το Εναρμονισμένο Ενιαίο Δασμολόγιο και

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

Κωδικοποιημένο Σύστημα (H.S.) και Ενιαίο Σύστημα Περιγραφής Προϊόντων. Για περισσότερες πληροφορίες ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να επισκέπτεται την επίσημη ιστοσελίδα των Σαουδαραβικών Τελωνείων (Saudi Customs Office) www.customs.gov.sa η οποία είναι και στην αγγλική γλώσσα.

Αποστολή Εκθεμάτων και Δειγμάτων Προϊόντων στην Σαουδική Αραβία

Ακολουθεί κατάλογος γενικών οδηγιών τις οποίες καλό είναι να εφαρμόζουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να στείλουν εκθέματα ή δείγματα προϊόντων στην Σαουδική Αραβία:

- θα πρέπει πάντα να χρησιμοποιούνται μεταφορικές εταιρείες που έχουν πλήρη και σαφή γνώση και εμπειρία των συνθηκών και των διαδικασιών που απαιτούνται για την μεταφορά εμπορευμάτων στην Σαουδική Αραβία. Θα πρέπει να αποφεύγονται οι μεταφορικές εταιρείες που δεν έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και την απαιτούμενη εμπειρία για την αποστολή εμπορευμάτων σε χώρα με αρκετές ιδιαιτερότητες όπως η Σαουδική Αραβία
- προϊόντα χωρίς το απαραίτητο Πιστοποιητικό Προέλευσης (Certificate of Origin) δεν μπορούν να εκτελωνισθούν στην Σαουδική Αραβία. Η ύπαρξή του είναι απαραίτητη και εκδίδεται από το αρμόδιο Εμπορικό Επιμελητήριο
- όλα τα εισαγόμενα προϊόντα πρέπει να έχουν ενσωματωμένο ή κολλημένο σε εμφανές σημείο τον ειδικό σηριακό αριθμό (serial number) και τη χώρα προέλευσης
- εάν πρόκειται για εισαγωγές ηλεκτρικών ή ηλεκτρολογικών ειδών ή και ανταλλακτικών τους, αυτά θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά από το απαραίτητο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης από τον αρμόδιο Σαουδαραβικό Οργανισμό Πιστοποίησης (SASO). Τα τοπικά Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια δίνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την απόκτηση του εν λόγω πιστοποιητικού. Εφόσον τα προϊόντα αυτά εισαχθούν χωρίς το εν λόγω πιστοποιητικό μεταφέρονται υποχρεωτικά στα εργαστήρια των Σαουδαραβικών Τελωνείων. Η συγκεκριμένη διαδικασία είναι αρκετά χρονοβόρα, μπορεί να διαρκέσει για αρκετές εβδομάδες, ενώ το κόστος είναι πάρα πολύ υψηλό

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

- κατάλογοι, διαφημιστικά φυλλάδια και άλλο σχετικό υλικό μεταφέρονται στο Σαουδαραβικό Υπουργείο Μεταφορών για έλεγχο και ταυτοποίηση. Αποφεύγετε να στέλνετε υλικό που απεικονίζει γυναίκες, αλκοόλ, κρασιά ή άλλα οινοπνευματώδη ποτά ή διαφημίσεις και καταχωρήσεις χοιρινού κρέατος
- οι διαδικασίες και η ολοκλήρωση των διαδικασιών εκτελωνισμού είναι μία αρκετά γραφειοκρατική και χρονοβόρα διαδικασία, με αποτέλεσμα οι περισσότερες επιχειρήσεις να πρέπει να τηρούν τα χρονικά περιθώρια ώστε να αποφεύγονται τυχόν προβλήματα ή καθυστερήσεις. Οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές λειτουργούν στην Σαουδική Αραβία από Κυριακή έως και Πέμπτη, από 8 το πρωί έως 2 το μεσημέρι
- οποιαδήποτε εκθέματα, δείγματα προϊόντων ή άλλο ενημερωτικό ή διαφημιστικό υλικό θα πρέπει να αποστέλλεται στην Σαουδική Αραβία το λιγότερο τρεις με τέσσερις εβδομάδες πριν από την πραγματοποίηση μιάς εκθέσεως ή οποιασδήποτε άλλης επιχειρηματικής εκδήλωσης

**Ευρεσιτεχνίες – Εμπορικά Σήματα – Δικαιώματα Πνευματικής
Ιδιοκτησίας**

Ο Σαουδαραβικός Οργανισμός για Αλλοδαπές Επενδύσεις (Saudi Arabian General Investment Authority – SAGIA – www.sagia.gov.sa) έχει όλη τη σχετική νομοθεσία για κατοχύρωση εμπορικών σημάτων, ευρεσιτεχνιών και δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το Σαουδαραβικό Υπουργείο Εμπορίου (Saudi Ministry of Commerce) έχει όλες τις αρμοδιότητες σχετικά με τη παροχή προστασίας για εμπορικά σήματα ως επίσης και όλη την πληροφόρηση για ποιά σήματα προστατεύονται και ποιά όχι. Η επίσημη ιστοσελίδα (www.mci.gov.sa) περιέχει όλη την απαραίτητη πληροφόρηση. Σημειώστε ότι οι περισσότερες χώρες στη περιοχή της Μέσης Ανατολής δεν προσφέρουν παρόμοιες υπηρεσίες και δεν διαθέτουν το απαραίτητο θεσμικό και νομικό πλαίσιο για ανάλογα ζητήματα. Η Σαουδική Αραβία αποτελεί την εξαίρεση και παρέχει την κάθε δυνατή πληροφόρηση αλλά και το απαραίτητο νομικό καθεστώς.

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

Τοπικοί Αντιπρόσωποι

Η Σαουδαραβική νομοθεσία δεν υποχρεώνει αλλοδαπές επιχειρήσεις στην εύρεση τοπικού εμπορικού αντιπροσώπου για άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα. Στη πρακτική όμως συνιστάται η συνεργασία και η εύρεση τοπικού αντιπροσώπου ως η καλλίτερη και αποτελεσματικότερη μέθοδος για να προωθήσει μία επιχείρηση τα προϊόντα της στην Σαουδαραβική αγορά. Επίσης οι ξένες επιχειρήσεις χρειάζονται Σαουδάραβα εταίρο προκειμένου έχουν την δυνατότητα να συμμετάσχουν σε έναν τοπικό διεθνή διαγωνισμό. Οι σχέσεις μεταξύ αλλοδαπών επιχειρήσεων και των Σαουδαράβων εταίρων τους ρυθμίζονται από το Σαουδαραβικό Υπουργείο Εμπορίου (www.commerce.gov.sa)

Άλλες χρήσιμες συμβουλές και πληροφορίες

Παραθέτουμε διάφορες χρήσιμες συμβουλές και πληροφορίες σχετικά με τις ιδιαιτερότητες της Σαουδικής Αραβίας τις οποίες καλό είναι να γνωρίζει και να ακολουθεί ο κάθε ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στην αγορά της Σαουδικής Αραβίας:

-Διαφορά ώρας: τους μήνες από τέλος Οκτωβρίου έως και τέλος Μαρτίου, μεταξύ Ελλάδος και Σαουδικής Αραβίας υπάρχει μία ώρα διαφορά (+1). Από τέλος Μαρτίου έως και τέλος Οκτωβρίου η ώρα είναι ίδια και στις δύο χώρες

-Νόμισμα: Σαουδαραβικό Ριάλι. Η ισοτιμία με το αμερικανικό δολάριο είναι κλειδωμένη (1\$=3,75 Σαουδαραβικά Ριάλια). Η συναλλαγματική ισοτιμία με το Ευρώ είναι κυμαινόμενη

-Επιχειρηματικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον: το επιχειρηματικό και πολιτισμικό περιβάλλον στην Σαουδική Αραβία είναι αρκετά συντηρητικό. Η ετοιμότητα και η προσεκτική και λεπτομερής γνώση της κουλτούρας και της νοοτροπίας των Σαουδαράβων αποτελούν βασικά κριτήρια μιάς επιτυχημένης ή μη επιχειρηματικής διαπραγμάτευσης.

-Γυναίκες επιχειρηματίες δεν δραστηριοποιούνται ακόμη στην Σαουδική Αραβία. Παρόλη την πρόοδο που παρατηρείται σε άλλους τομείς υπάρχει ακόμη έντονη η αντίληψη για διαφοροποίηση των δύο φύλων και η θέση της γυναίκας είναι τελείως διαφορετική από άλλες χώρες. Σε πολλά δημόσια κτίρια, ξενοδοχεία ή εστιατόρια

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι όπου μπορεί μία οικογένεια να εξυπηρετηθεί (family section). Πολύ σπάνιο επίσης είναι η ανταλλαγή χειραψίας με γυναίκες.

- απαγορεύεται αυστηρώς η εισαγωγή και χρήση αλκοολούχων ποτών, κρασιών και άλλων οινοπνευματωδών ποτών καθώς και η εισαγωγή και κατανάλωση χοιρινού κρέατος. Η απαγόρευση ορίζεται από τη θρησκεία και οι παραβάτες τιμωρούνται αυστηρά.

- οι ημέρες αργίας είναι και στην Σαουδική Αραβία, από τον περασμένο Ιούνιο τ.ε., όπως και στις υπόλοιπες Αραβικές Χώρες, η Παρασκευή και το Σάββατο. Εργάσιμες ημέρες είναι από Κυριακή έως και Πέμπτη. Επίσημες αργίες είναι η περιόδός εορτασμού του Eid ενώ τα τελευταία χρόνια έχει επιτραπεί και ο επίσημος εορτασμός της Εθνικής Επετείου της χώρας, η 23^η Σεπτεμβρίου.

- ο καλλίτερος τρόπος επικοινωνίας είναι είτε το τηλέφωνο είτε το φάξ. Η χρήση του e-mail, παρόλο ότι γίνεται ευρεία χρήση του, δεν θεωρείται και ο πλέον ασφαλής τρόπος επικοινωνίας ιδιαίτερα στον επιχειρηματικό κόσμο. Είναι σύνηθες το φαινόμενο να μην υπάρχει απάντηση σε ηλεκτρονικά μηνύματα με αποτέλεσμα να δημιουργούνται διάφορα προβλήματα ή τυχόν παρεξηγήσεις μεταξύ των δύο πλευρών.